

Bude ve školách dost míst? Jak budete vybírat ředitele škol? Na co se před volbami můžete ptát kandidujících ve vaší obci

26.8.2026 - | EDUin

Před blížícími se komunálními volbami jsme v EDUinu připravili dva materiály, které můžete využít jako voliči i jako ti, kteří ve volbách sami kandidují. Popisujeme v nich oblasti, na které mají lidé ve vedení obcí a měst jakožto zřizovatelé vliv. Nabízíme otázky, na které se jako voliči můžete před volbami ptát.

Komunální volby do obecních zastupitelstev proběhnou v České republice již v říjnu. Voliči v nich budou rozhodovat mimo jiné o tom, kdo bude v následujících čtyřech letech odpovědný za fungování většiny mateřských a základních škol. Český vzdělávací systém je velmi roztržštěný a **obce a města jako zřizovatelé těchto škol mají významný vliv na řadu oblastí, které formují každodenní fungování i dlouhodobý rozvoj. Rozhodují** například o kapacitách a stavu školních budov, financování provozu, výběru a podpoře ředitelů nebo o dlouhodobém směřování škol. Výsledek komunálních voleb tak může mít výrazný dopad na fungování většiny mateřských a základních škol v Česku.

Český vzdělávací systém je velmi roztržštěný a obce a města jako zřizovatelé těchto škol mají významný vliv na řadu oblastí, které formují každodenní fungování i dlouhodobý rozvoj.

Dva materiály pro informované voliče i kandidáty

Před Komunálními volbami 2026 jsme v EDUinu připravili tyto dva materiály:

1) [Ptejte se svých politiků, jak se starají o školy:](#)

Tento 12stránkový souhrn se věnuje jednotlivým oblastem, které má v oblasti školství na starosti vedení města či obce jako zřizovatel. **Nabízí 10 hlavních témat, na která se jako voliči můžete ptát jednotlivých kandidátů a kandidátek.** Jde například o tato témata:

- Bude pro naše děti ve školách dost míst? Nečeká nás nějaká krize?
- Dává obec školám dost peněz?
- Jak si představujete spolupráci s ředitelem školy? Pokud školu čeká konkurz na nového ředitele, víte, jak ho kvalitně připravit?
- Budou naše školy připravené na děti, které nastoupí do první třídy?
- Víte, co děti ve škole skutečně jedí?

Každou uvedenou otázku doprovází kratší vysvětlující text a několik možných doplňujících otázek k danému tématu.

2) [Třináctero zřizovatele pro podporu růstu žáků i celé komunity:](#)

Tento materiál je určený samotným zřizovatelům – tedy zástupcům současného vedení měst a obcí, ale může být užitečný i pro kandidáty, kteří se v případě volebního úspěchu budou podílet na řízení školství ve své obci či městě.

Ve 13 bodech shrnuje oblasti, jakým by se měl podle našich zkušeností dobrý zřizovatel věnovat, a principy, podle nichž by měl ke svým školám přistupovat. Doporučujeme například, aby měl zřizovatel jasně formulovanou představu o tom, co od svých škol očekává, a dlouhodobou strategii vzdělávání pro území, která vychází z dat a aktuální demografické prognózy.

Dobrý zřizovatel by se měl také pravidelně setkávat s vedením škol, zjišťovat jejich aktuální potřeby a problémy a vědět, jak se jednotlivým školám daří. Jednou z jeho nejdůležitějších pravomocí je výběr ředitelů škol. Právě na to se proto můžete současných i budoucích zřizovatelů ptát: jak by postupovali při konkurzu na nového ředitele, podle jakých kritérií by kandidáty posuzovali nebo koho by chtěli zapojit do konkurzní komise.

Dobrý zřizovatel by se měl také pravidelně setkávat s vedením škol, zjišťovat jejich aktuální potřeby a problémy a vědět, jak se jednotlivým školám daří.

Součástí 13 doporučení je také podpora dostupnosti podpůrných profesí ve školách (např. sociálních pedagogů, psychologů, logopedů či kariérových poradců), tj. hledání možností, jak jejich působení ve školách organizačně či finančně podpořit. Pozornost by zřizovatelé měli věnovat také neformálnímu vzdělávání a komunitní roli školy.

Budeme rádi, když vám tyto materiály poslouží k tomu, abyste se jako informovaný volič mohli ptát kandidujících na konkrétní témata a plánované kroky v oblasti, která se dotýká a bude dotýkat každodenních životů většiny z nás.

<https://www.eduin.cz/clanky/eduin-predvolebni-materialy-2026>